

Afgørelser – Reg. nr.: 05490.00

Fredningen vedrører: Salten Langsø Øst

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   29-01-1982

Fredningsnævnet   01-11-1971

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

År 1982, den 29. januar, afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sag nr. 2141/71 B om fredning af arealer ved Salten Langsø i Ry kommune, Århus amt, og Brædstrup kommune, Vejle amt:

Det daværende fredningsplanudvalg for Vejle og Skanderborg amter rejste i marts og september 1966 fredningssag for arealer omkring Salten Langsø, ialt ca. 214 ha.

For så vidt angår ca. 6 ha i dette område afsluttede fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds for sit vedkommende fredningssagen med at afsige fredningskendelse af 1. november 1971. Med ejeren af en ejendom omfattet af kendelsen var der opnået enighed om såvel fredningsbestemmelsernes indhold som erstatningens størrelse, 65.000 kr. Iøvrigt tilkendte fredningsnævnet 3 ejere ialt 1.700 kr. i erstatning for pålægget af fredningsbestemmelserne, medens fredningen blev gennemført over for én ejer uden tilkendelse af erstatning.

For så vidt angår de øvrige ca. 208 ha godkendte fredningsnævnet samtidig 2 fredningsdeklarationer under forbehold af overfredningsnævnets tiltræden. Der henvises herom til anden kendelse afsagt af overfredningsnævnet dags dato.

Fredningsnævnets afgørelse er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse, jfr. den dagældende naturfredningslovs § 19, stk. 3.

Overfredningsnævnet har kunnet tiltræde de fredningsbestemmelser, der var fastsat i fredningsnævnets kendelse, men har foretaget nogle redaktionelle ændringer, bl.a. som følge af fredningsplanudvalgenes ophævelse pr. 1. januar 1979. Overfredningsnævnet har ligeledes kunnet tiltræde fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene. Erstatningsbeløbene er udbetalt.

Det område, der er omfattet af denne kendelse, er vist på kortet, der hører til kendelsen og fredningsbestemmelserne for området er herefter:

- § 1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, og ved driften af mark- og skovområder skal der tages hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.
- § 2. På det fredede areal må der ikke foretages yderligere tilplantning.
- § 3. Der må ikke foretages afgravning eller andre ændringer i terrænet.
- § 4. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder boder og skure. Om- og tilbygninger på eksisterende bebyggelse må ikke udføres, før fredningsnævnet har godkendt bebyggelsens ydre fremtræden. Der må heller ikke anbringes beboelses- eller campingvogne, master, tårne eller andre lignende indretninger. Masteføring til lokal elforsyning er dog tilladt efter fredningsnævnets godkendelse af masternes placering.
- § 5. De fredede arealer må ikke uden tilladelse fra fredningsnævnet anvendes til oplags-, parkerings- eller campingpladser. Se dog i § 6 om en parkeringsplads på matr.nr. 26 bæ, Gl. Rye By, Gl. Rye.
- § 6. Der tillægges offentligheden ret til i tidsrummet fra kl. 7 til solnedgang at færdes til fods og at opholde sig på den del af matr.nr. 26 bæ, Gl. Rye By, Gl. Rye, som er vist på kendelseskortet med særligt signatur herfor, samt at foretage sportsfiskeri med stang fra søbredden på dette areal eller fra bro ved søbredden.
- Århus amtsråd har ret til
- a. at anlægge en parkeringsplads med en omtrentlig beliggenhed som vist på kendelseskortet,
  - b. at etablere en 3 m bred sti gennem granerne nord for mosen, men således at de 3 rækker graner bibeholdes af hensyn til svanerne,
  - c. at anlægge en 2 m bred gangsti for offentligheden over det areal ved søen, som er betegnet som "fælles ladeplads",
  - d. at opføre en toiletbygning i mørke farver nordøst for mosen bag det største af de 2 fyrretræer eller helt op til skovkanten, og
  - e. at foretage slørende beplantning omkring det offentligt tilgængelige areal.
- Når parkeringspladsen er anlagt, har offentligheden tillige ret til færdsel med motorkøretøjer på den strækning af den private fællesvej og markvej over matr.nr. 21 b, Gl. Rye By, som er vist på kendelseskortet med

særlig signatur. I overensstemmelse med tilsagn fra Ry kommune påhviler det kommunen at foretage nødvendig vedligeholdelse.

Nogle særlige bestemmelser, som af overfredningsnævnet var besluttet til gunst for ejeren af det daværende matr.nr. 26 d, Rye By, Gl. Rye, og dennes ægtefælle, er bortfaldet, efter at de pågældende ikke længere ejer dette areal.

H e r e f t e r b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds afsagte kendelse af 1. november 1971 ophæves og afløses af bl.a. nærværende kendelse, således at denne hviler på følgende ejendomme:

af Gl. Rye By, Gl. Rye: matr.nr. 21 b, 21 d, 21 e, 26 bæ og 26 d,

af Rye Sønderskov, Gl. Rye: Det som "fælles ladeplads" benævnte umatrikulerede areal,

af Vissingkloster, Sønder Vissing: matr.nr. 11 b.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

KORT 1214 I SV

REG. NR. 5490

A.

29/
11-1982

År 1982, den 29. januar, afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sag nr. 2141/71 A om fredning af arealer ved Salten Langsø i Ry kommune, Århus amt, og Brædstrup kommune, Vejle amt:

Det daværende fredningsplanudvalg for Vejle og Skanderborg amter rejste i marts og september 1966 fredningssag for arealer omkring Salten Langsø, ialt ca. 214 ha.

For så vidt angår de ca. 208 ha, der ejedes af A/S Potagua og A/S Dalskellet afsluttede fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds for sit vedkommende fredningssagen med – under forbehold af overfredningsnævnets tiltræden – at godkende en fredningsdeklaration af 21. august 1970, udstedt af A/S Potagua og omfattende de af selskabet ejede arealer, ialt ca. 183 ha, samt en fredningsdeklaration af september 1970 med rettelse af 30. oktober s.å., udstedt af A/S Dalskellet og omfattende de af selskabet ejede arealer, ialt ca. 25 ha. Der var med de to selskaber opnået enighed om, at fredningsbestemmelserne i deklARATIONERNE ikke skulle medføre erstatning til ejerne.

For så vidt angår de resterende ca. 6 ha under den rejste fredningssag afsagde fredningsnævnet den 1. november 1971 en kendelse om arealernes fredning. Der henvises herom til anden kendelse afsagt af overfredningsnævnet dags dato.

Fredningsnævnets afgørelser er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse, jfr. den dagældende naturfredningslovs § 19, stk. 3.

Med A/S Højkol, der har overtaget de af A/S Potagua tilhørende arealer under fredningen, og med A/S Talionos, der har overtaget de af A/S Dalskellet tilhørende arealer under fredningen, er herefter opnået enighed om, at der foretages forskellige ændringer af deklARATIONERNEs fredningsbestemmelser, at bestemmelserne optages i overfredningsnævnets kendelse til afløsning af deklARATIONERNE, og at der i fredningserstatning tillægges selskaberne henholdsvis 235.000 kr. og 26.500 kr. Disse erstatningsbeløb er udbetalt.

Overfredningsnævnet har imidlertid foretaget en nødvendig ændring som følge af ophævelsen af fredningsplanudvalgene pr. 1. januar 1979.

Det område, der er omfattet af denne kendelse, er vist på kortet, der hører til kendelsen, og fredningsbestemmelserne for området er herefter:

- § 1. Der må ikke inden for fredningsområdet opføres bebyggelser; dog skal opførelse af nødvendige nye driftsbygninger samt foretagelse af om- og tilbygninger være tilladt under fredningsnævnets censur med hensyn til placering og ydre fremtræden.
- § 2. På det fredede område må der ikke foretages yderligere tilplantning. Der må endvidere ikke opstilles boder, master, skure eller foretages andre skæmmende eller udsigtshindrende foranstaltninger.
- § 3. Hegning, afgravning eller andre ændringer i terrænet skal ikke være tilladt. Undtaget er foranstaltninger, der tjener rent skovbrugsmæssigt eller landbrugsmæssigt formål eller formål, som kan sidestilles hermed, hvorved bemærkes, at fredningen ikke skal være til hinder for:
- a. Bibeholdelse eller opsætning af nødvendige vildt- og landbrugshegn. Heri ligger, at der ikke kan opsættes hegn af unormal størrelse og udførelse, og at der ved Århus amtsråds foranstaltning om nødvendigt skal kunne etableres gennemgang ved opsætning af stenter, møller eller lignende for at muliggøre fortsat offentlig adgang i hidtidig tilladt omfang.
  - b. Omdrift inden for de ubeplantede arealer, når blot forholdene mellem disses hidtidige driftsformer opretholdes.
  - c. Arealpleje, herunder opgravning (oprensning) af vandhuller for fuglevildt og nødvendige branddamme.
- § 4. Århus amtsråd har ret til at oprette vigepladser i rimeligt omfang - formentlig 2-3 pladser - langs den nord for søen gående landevej. Vigepladsernes nærmere beliggenhed aftales med ejerne og kan flyttes efter aftale med disse, og efterhånden som pladserne slides.

H e r e f t e r b e s t e m m e s :

Fredningsdeklarationerne af henholdsvis 21. august 1970 og september 1970 med rettelse af 30. oktober s.å. samt fredningsnævnets kendelse af

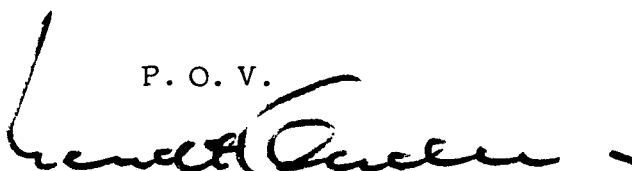
1. november 1971 ophæves og afløses af bl.a. nærværende kendelse, således at denne hviler på følgende ejendomme:

af Rye Søderskov, Gl. Rye: matr.nr. 1, 5, 6 a, 6 c, 6 f, 6 h,
6 i, 6 n, 7 b, 7 e, 7 f,

af Rye By, Gl. Rye: matr.nr. 21 b, 21 p, 21 q, 21 r og 29 b,

af Vissingkloster, Sdr. Vissing: matr.nr. 5 c, 6 r, 11 a.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

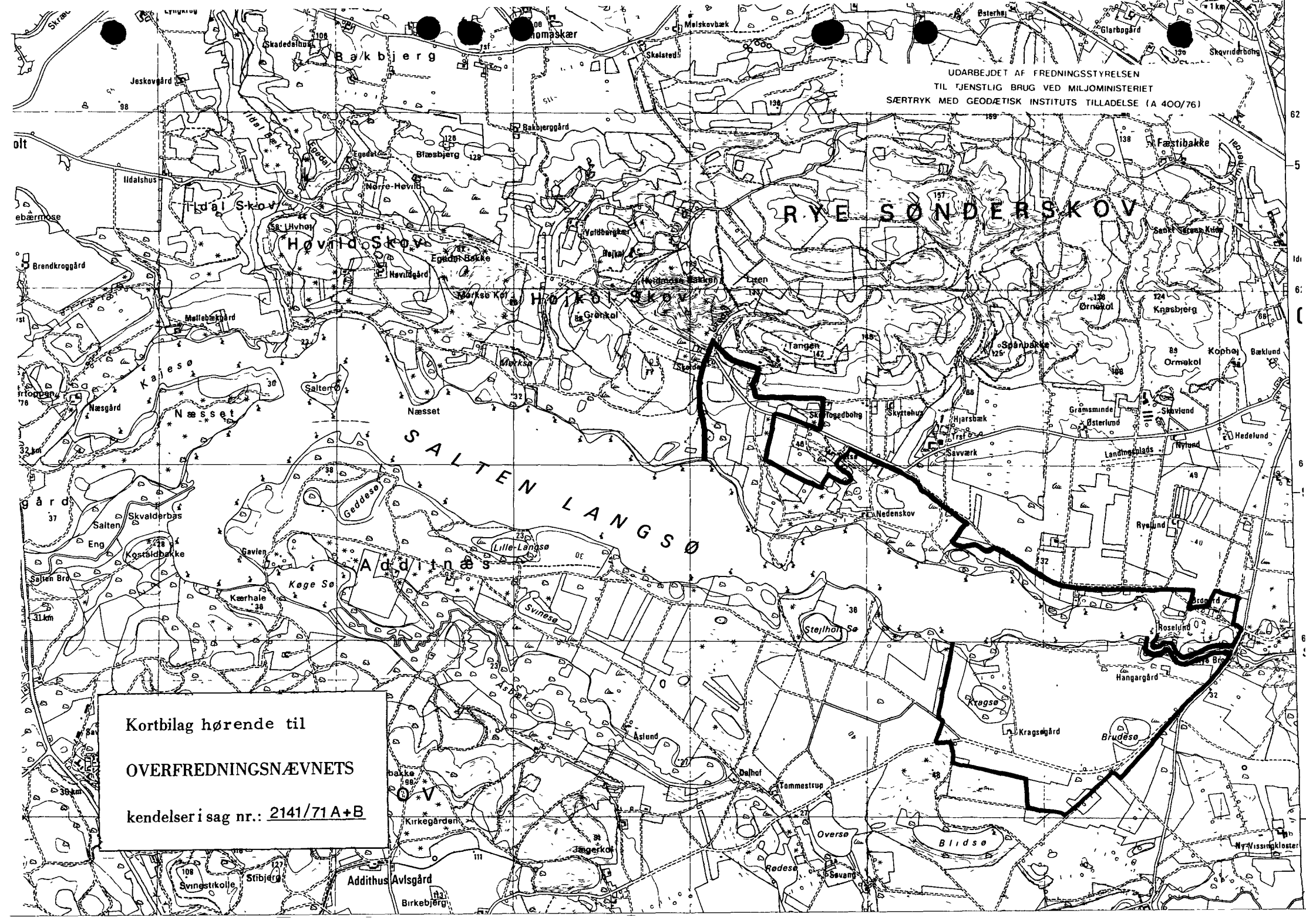

UDARBEJDET AF FREDNINGSSTYRELSEN
TIL TJENSTLIG BRUG VED MILJOMINISTERIET
SÆRTRYK MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 400/76)

RYE SØNDERSKOV

SALTEN LANGSØ

Kortbilag hørende til
OVERFREDNINGSNÆVNETS
kendelser i sag nr.: 2141/71 A+B

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T
AF
FORHANDLINGS- OG KENDELSESPROTOKOL
FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMTS VESTLIGE FREDNINGSKREDS.

Den 1. november 1971 afsagdes i
F.S. 47/1966 Fredning af arealer ved **Salten**
Langsø i Ry sogn

sålydende

K E N D E L S E:

Ved skrivelse af 5. marts 1966 har fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter, nu for Århus Amt, i henhold til lovekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 § 1, jfr. § 38 rejst fredningssag vedr. nogle arealer omkring Salten Langsø i Rye kommune.

I september 1966 blev på samme måde rejst fredningssag vedrørende bl.a. nogle arealer i Sdr. Vissing sogn, syd for Salten Langsø. Da disse arealer tildels havde samme ejere som i førstnævnte sag, besluttede fredningsnævnet at kombinere de to sager for så vidt angår arealer i Sdr. Vissing sogn med de nedenfor anførte matr.nre.

Ministeriet for kulturelle anliggender har i skrivelse af 12. oktober 1970 - 4. kt. j. nr. 180 - 3 - 70 - tiltrådt, at nærværende fredningssag færdiggøres ved fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds.

Arealerne, der ønskes fredet, udgør en op til 600 m bred bræmme langs Salten Langsøs nordside, ialt ca. 105,81 ha, og et areal på ca. 107,59 ha på sydsiden.

Bekendtgørelse om sagens rejsning har været indrykket i Statstidende for den 10. marts 1966. Efter begæring af lods-ejere omfattende mere end 80 % af under fredningspåstanden hørende arealer blev fredningssagen derefter udsat for at Danmarks Naturfredningsforening kunne fremkomme med et forligsforslag til fredning af arealerne.

Der førtes forskellige forhandlinger mellem Danmarks Naturfredningsforening og fredningsplanudvalget, men i skrivelse af 10. februar 1969 meddelte Danmarks Naturfredningsforening, at det ikke havde vist sig at være muligt at opnå en aftale med ejerne om en frivillig fredning af arealerne

omkring Salten Langsø.

Møde med lodsejerne har derefter været afholdt den 27. april 1970 efter forudgående bekendtgørelse i Statstidende for den 14. april 1970 og Annoncebladet for Ry kommune den 15. april 1970.

Der har været forhandlet med enkelte lodsejere den 25. maj 1970 og den 9. juli 1970 (lodsejer nr. 3 - fru Marie Jørgensen).

Der er under forbehold af Overfredningsnævnets godkendelse opnået forlig med lodsejerne nr. 1 - A/S Dalskellet, lodsejer nr. 2 - A/S Potagua og lodsejer nr. 3 - fru Marie Jørgensen.

Ingen af pant haverne i de af fredningen omfattede ejendomme har givet møde under sagen.

Fredningspåstanden

Den fremsatte fredningspåstand er sålydende:

Området, som ønskes fredet, er beliggende centralt i det midtjydske søhøjland, som det er meget vigtigt at bevare som et rekreativt område.

Arealerne, som denne sag omhandler, er Salten Langsø's nærmeste omgivelser i Rye sogn. De er med til at danne rammen omkring den naturskønne sø og indgår ligeledes i udsigterne fra bl.a. sletteområdet syd for søen. Disse udsigters baggrund er Rye Sønderskov, der omfatter de meget stejle bakker, som rejser sig nord for området. Der er mellem søen og den højeste top ca. 140 m's højdeforskel.

I områdets øst- og nordside løber to af søhøjlandets mest naturskønne og meget benyttede turist- og udflugtsveje,

henholdsvis Sdr. Vissing-Rye (off. bivej nr. 101c) og Rye-Salten (off. bivej nr. 107). Fra førstnævnte vej haves bl.a. nogle af de ovenfor beskrevne udsigter. Fra sidstnævnte vej haves på et par strækninger henholdsvis ca. 200-350 m og ca. 1.000-1.300 m øst for sogneskellet til Them sogn nogle meget smukke udsigter til Salten Langsø og arealerne syd herfor. Disse udsigter og vejens omgivelser ønskes beskyttet.

Internt byder området på store naturoplevelser. Der findes endnu nogle af de lyngstrækninger, som i sin tid var egnens særkende; men lyngen har i vid udstrækning måttet vige for plantning m.v. Det mest storslåede lyngområde findes mod vest. Ud over dette haves en af arealernes fineste udsigter.

Umiddelbart øst herfor findes ^{på} matr. nr. 7 b Rye Sønder-skov ejerlav, nogle arealer, som for størstedelens vedkommende ikke er under plov - de er flere steder ved at springe i lyng. Det frie område på ca. 8 ha, der på alle sider er indrammet af træer - plantede eller selvsåede - er velegnet til ophold for almenheden.

Syd for findes på samme matr. nr. et ret sumpet næs, der fører ned til et gammelt vadested. Næsset er skovklædt; fra stierne åbner sig af og til et smukt kik til søen.

Ved østenden af Salten Langsø mellem denne og Sdr. Vissing vejen findes nogle arealer, som af hensyn til udsigterne over og fra disse, bør friholdes for beplantning m.v. I dette område, umiddelbart øst for søen, findes en svagt hvælvet bakke, som er velegnet til ophold for almenheden.

Mellem de omtalte arealer findes nogle fredskovsplig-

tige strækninger, som dog ikke alle er skovbærende. Disse arealer - vel nok især de der er omfattet af nærværende fredningspåstand - er ligeledes rige på muligheder for naturoplevelser. Af hensyn til ovennævnte udsigt fra Rye-Salten vejen, udsigter fra arealerne over Salten Langsø og til Rye Sønderskov, bevaringen af nogle lyngbærende arealer m.v., ønskes en del af disse strækninger fredet mod skovbeplantning m.v.

Da området er af så stor rekreativ værdi, som skitseret foran, og der er meget få muligheder for almenheden til ophold og færdsel ved Salten Langsø, ønskes nogle arealer, nye stier og eksisterende veje og stier åbnet, jfr. efterfølgende beskrivelse for de enkelte ejendomme. På grund af brandfaren og af hensyn til ynglende fugle m.v., skal dette for visse områder dog ikke gælde fra den 1/4 til den 15/6.

Af hensyn til de motorkørende ønskes nogle parkeringspladser (betegnet med P1 og P2) udlagt. Sognerådet har erklæret sig villig til at optage den private fællesvej fra Sdr. Vissing-Rye vejen til P1 som offentlig vej, ligesom parkeringspladserne efter anlæg foreslås optaget som offentlige vejarealer.

Fredningspåstand

Fredning i henhold til § 1, jfr. § 38 i bekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 af lov om naturfredning ønskes herefter gennemført under henvisning til foranstående og som nærmere beskrevet nedenfor, idet det skal bemærkes, at ministeriet for kulturelle anliggender ved skrivelse af 12. marts 1965, i henhold til § 35, stk. 2 i nævnte lovbekendtgørelse,

på fredningsplanudvalgets begæring har nedlagt forbud gældende for 1 år mod udstykning og anvendelse til dambrug, herunder til bebyggelse i tilknytning til dambrugsvirksomhed af ejendommen, matr. nr. 26 d Rye by og sogn.

Fredningens omfang

Status-quo fredningen omfatter ialt ca. 106 ha, der fuldstændig er omfattet af naturfredningslovens § 2 (100 m fra jordfast fortidsminde), § 25, stk. 2 (300 m fra skov på 20 ha og derover) og § 25, stk. 4 (150 m fra vandløb med en bundbredde på mindst 4 m og søer på mindst 3 ha) eller er fredskov. Ca. 45 ha er fredskovspligtigt; for størstedelens vedkommende uden skovbeplantning. Ved fredningspåstanden tilsigtes imidlertid en videregående kontrol med byggeriet samt kontrol med andre foranstaltninger end byggeri (grusgravning, masteopstilling, beplantning m.m.).

Fredningens indhold

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med nedennævnte undtagelser. Ved driften af såvel mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grusgravning, opfyldning eller planering, er ikke tilladt.

Arealerne må ikke anvendes til oplags-, parkerings- eller campingpladser.

Arealer, som ikke allerede er beplantede med træer, må ikke beplantes, jfr. dog nedennævnte undtagelser. Fredningen er ikke til hinder for almindelig skovdrift på de arealer, som

på nuværende tidspunkt er skovbærende. De på matr. nr. 6 c og 29 b stående træer af stor ælde må ikke fældes, med mindre fredningsnævnets og fredningsplanudvalgets tilladelse foreligger.

Areaalerne må ikke yderligere bebygges

Efter forud indhentet godkendelse af den ydre udformning fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget må der dog foretages nødvendige om- og tilbygninger, ligesom nødvendige nybygninger til land- og skovbrug under samme vilkår kan opføres, når de udgør en bygningsmæssig enhed med de ældre. Tegninger og planer kan forlanges udarbejdet, såfremt det skønnes nødvendigt.

Såfremt en ejendom overgår til anden anvendelse -f.eks. sommerhusbeboelse - skal fredningsmyndighederne være berettiget til at meddele afslag på ansøgninger om bygningsændringer, såfremt disse vil medføre væsentlige ændringer i bygningernes ydre fremtoning.

Herudover er det forbudt at opføre enhver art af bygninger eller at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal elforsyning være tilladt efter forud meddelt godkendelse. Udskiftning til anden form for master i den langs den offentlige bivej i områdets nordvestlige hjørne førende højspændingsledning, må kun ske efter fredningsnævnets og fredningsplanudvalgets godkendelse.

Areaalerne må benyttes som hidtil, dog med de under enkelte ejendomme beskrevne undtagelser.

Fredningsmyndighederne skal have ret til, uden udgift

for ejerne, at fjerne selvsået trævækst på lyngarealerne.
Der ønskes udlagt stier, parkering- og opholdsarealer for almenheden, ligesom nogle eksisterende mark- og skovveje ønskes åbnet, således som vist på bilagte kort og nærmere beskrevet under de enkelte ejendomme, idet dog visse arealer kun åbnes for almenheden i tiden 15/6 - 1/4. Det vil formentlig være mest formålstjenligt, såfremt ejendomsretten til parkeringsarealerne og de fleste opholdsarealer overdrages til staten, v/ministeriet for kulturelle anliggender.

Fredningen er ikke til hinder for, at fredningsplanudvalget, efter samråd med fredningsnævnet, uden udgift for ejerne lader udføre de for almenheden nødvendige parkeringspladser, bygninger, skiltninger m.v.

Støjende adfærd på det fredede område må ikke finde sted.

Tobaksrygning uden for parkeringspladser og det østlige opholdsareal er forbudt.

Hunde må ikke medtages uden for parkeringspladser og det østlige opholdsareal. Denne bestemmelse er dog ikke til hinder for i øvrigt lovlig udøvelse af jagt, hvorunder hunde benyttes.

Da arealerne under lb.nr. 1 matr.nrene. 1, 5, 6 h, 6 i, 7 e, 7 f Rye Sønderskov, Ry sogn tilhørende A/S Dalskellet og under lb.nr. 2 matr.nrene. 6 a, 6 c, 6 f og 7 b smst. og 21 b, 21 p, 21 q og 21 r samt 29 b Ry by og sogn samt følgende arealer i Sdr. Vissing sogn fra den ovenfor anførte sag fra september 1966 matr.nrene. 4 e, 5 c, 6 r og 11 a Vissingkloster alle tilhørende A/S Potagua væsentligt omfatter udyrkede are-

aler og arealer, der er undergivet fredskovspligt, og da der under sagen er indgået aftale med ejerne, hvorefter disse forpligter sig til indtil videre ikke at ændre den på arealerne bestående tilstand og har erklæret sig villige til at stille fornødne arealer til rådighed til vigepladser for trafikken ad den kommunale bivej 107 over arealerne, har nævnet ikke, efter ikrafttrædelsen af lov nr. 314 af 18.6.1969, fundet anledning til for tiden at pålægge disse ejendomme yderligere fredningsbestemmelser, idet der dog gives fredningsmyndighederne ret til at træffe bestemmelse om motorkørsel for almenheden ad den private fællesvej, der går fra offentlig bivej nr. 101 C (Gl. Ry-Sdr. Vissing-vejen) over den østlige lod af matr. nr. 21 b mod vest samt langs dette matr. nr.'s vestskele mod syd til opholdsarealet på Røselund. Vejvedligeholdelsen forudsættes i så fald overtaget af det offentlige i henhold til den af Ry kommune i skrivelse af 20.4.1966 givne tiltrædelse af fredningspåstanden, jfr. de forudgående forhandlinger. Iøvrigt gælder for disse lodsejere alene de godkendte fredningsdeklarationer.

Med ejeren af lb. nr. 3 - matr. nr. 26 d Ry by og sogn - Marie Jørgensen og dennes ægtefælle Laurits Jørgensen har nævnet med forbehold af Overfredningsnævnets godkendelse indgået følgende aftale:

A. Der gives offentligheden adgang til ophold og færdsel på ejendommen matr. nr. 26 d Ry by og sogn med undtagelse af området nord for den private fællesvej over ejendommen og ejendommens sydøstlige hjørne, hvor grænsen trækkes 50 m nord og ca. 52 m vest for ejendommens stuehus (forbi det nuværende wc-skur).

B. Ejerinden og hendes ægtefælle har for deres livstid

1. ret til at benytte arealet nord og vest for mosen til græsning af får og fredelige køer og således, at der skal være adgang til at føre dyrene til søen i et 3 m bredt bælte langs skellet mod matr. nr. 21 b Ry.

De pågældende arealer angives på et særligt rids.

2. ret til at anvende 600 m² af det nuværende kartoffelareal til dyrkning af kartofler.
3. ret til at have en campingvogn stående indtil 3 uger hver sommer indenfor en afstand af højst 25 m fra ejendommens bygninger.

C. Offentligheden har endvidere adgang til sportsfiskeri i søen ud for ejendommen med stang fra land eller bro, men ikke fra båd, medens erhvervsmæssigt fiskeri er forbeholdt ejeren.

Hele ejendommen pålægges følgende servitut:

D. Ejendommen må ikke yderligere bebygges, og ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder opfyldning eller planering er ikke tilladt. Nødvendige om- og tilbygninger er dog tilladte, men tegninger og planer skal forinden byggeri påbegyndes være godkendt af fredningsmyndighederne.

Der må ikke uden fredningsnævnets tilladelse opsættes beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal elforsyning være tilladt efter forud meddelt godkendelse af de enkelte masters placering.

E. Yderligere beplantning af arealet må kun finde sted med godkendelse fra fredningsnævnet, der har ret til at tillade fredningsplanudvalget at foretage en slørende beplantning

omkring det offentligt tilgængelige areal.

F. Fredningsmyndighederne kan

1. anlægge en parkeringsplads på det areal, der er åbent for offentligheden syd for mosen, men pladsen må dog ikke anlægges umiddelbart ned til søen. Offentligheden har adgang til motorkørsel til pladsen ad den private fællesvej og har adgang til gående færdsel ad denne vej og eksisterende markvej.

Endvidere kan fredningsmyndighederne

2. opføre en toiletbygning i mørke farver nordøst for mosen bag det største af de herværende 2 fyrretræer eller helt op til skovkanten her og
3. etablere en sti gennem granerne nord for mosen på 3 m's bredde, men således at de 3 rækker graner nærmest mosen bliver stående af hensyn til svanerne.

G. Som vederlag udbetales, når Overfredningsnævnets godkendelse foreligger, kr. 65.000,00 med årlig rente heraf på 1 % over Nationalbankens diskonto fra 1. juli 1970 at regne såfremt aftalen tinglyses med prioritet forud for pantegæld på ejendommen matr. nr. 26 d Ry by og sogn med påtaleret for fredningsnævnet for Århus amt og fredningsplanudvalget for Århus amt, hver for sig og med respekt af servitutter, hvorom henvises til ejendommen blad i tingbogen.

De øvrige af fredningspåstanden omfattede ejendomme (lb. nr. 4 - 7) pålægges i medfør af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 194 af 16-6-1961 sålydende bestemmelser:

1. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, dog med nedennævnte undtagelser. Ved driften af såvel

mark- som skovområder vil der være at tage hensyn til bevarelsen af de landskabelige og naturvidenskabelige værdier.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grusgravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt.

Arealerne må ikke uden fredningsplanudvalgets og fredningsnævnets samtykke anvendes til oplags-, parkerings- eller campingpladser.

Yderligere beplantning af arealet må kun finde sted med godkendelse af fredningsnævnet. Fredningen er dog ikke til hinder for almindelig skovdrift på de arealer, som på nuværende tidspunkt er skovbærende.

Ejendommen må ikke bebygges, og der må ikke uden fredningsnævnets tilladelse opsættes beboelsesvogne, boder, skure eller andre indretninger, herunder master og tårne. Dog skal masteføring til lokal elforsyning være tilladt efter forud meddelt godkendelse af de enkelte masters placering.

Nævnet har ikke mod ejerens protest fundet fornøden anledning til at tillægge almenheden ret til ophold og færdsel over ejendommen matr. nr. 21 d Ry by og sogn (lb.nr. 4). Der meddeles fredningsplanudvalget for Århus amt ret til at anlægge en 2 m bred gangsti for almenheden over ejendommen lb. nr. 7.

Der ydes disse lodsejere følgende erstatninger:

lb. nr. 4 - matr. nr. 21 d Ry by og sogn
0,26 ha under søbyggelinie   kr.   500,00
ejer: fru Elly Nielsen,
Højkol, 8680 Ry.

- lb. nr. 5 - matr. nr. 21 e og 26 a Ry by og sogn
0,58 ha under søbyggelinie kr. 1.000,00
ejer: skovrider L. Tønning, Ry.
- lb. nr. 6 - matr. nr. 11 b Vissingkloster, Sdr. Vissing sogn
0,11 ha under søbyggelinie kr. 200,00
ejer: Carl Hull, Glarbo, Ry.
- lb. nr. 7 - fælles ladeplads
Rye Sønderskov, Ry sogn
0,35 ha under søbyggelinie kr. 0

Hvor der i nærværende kendelse er meddelt tilladelse til byggeri m.v., er det under forbehold af andre myndigheders godkendelse (amtsråd, byggemyndighed, vejmyndighed, sundhedsmyndighed o.s.v.).

Da der ikke skønnes at finde forringelse sted af pant-haveres eller servituthaveres stilling, vil erstatningerne i det hele være at udbetale til ejerne.

Kendelsen vil være at tinglyse på de fredede ejendomme med fortrin fremfor pantegæld og med det til enhver tid for området beskikkede fredningsnævn som påtaleberettiget.

Erstatningsbeløbene vil i henhold til bestemmelserne i naturfredningslovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 § 17, stk. 1, jfr. lov nr. 314 af 18. juni 1969 §§ 33 og 68, stk. 1, være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Århus amtsfond.

Kendelsen kan i overensstemmelse med reglerne i naturfredningslovens (bekendtgørelse 1961) § 19, stk. 1 og 2 indbringes for Overfredningsnævnet indenfor et tidsrum af 4 uger fra dens afsigelse, respektive forkyndelse.

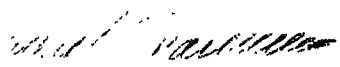
Kendelsen vil i medfør af samme lovs § 19, stk. 3 være at forelægge for Overfredningsnævnet til endelig afgørelse.

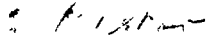
Såfremt tilladelser udnyttes inden endelig afgørelse foreligger, sker denne udnyttelse på grundejerens egen risiko.

T H I B E S T E M M E S:

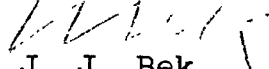
De i foranstående fortegnelse nævnte ejendomme i Ry og Sdr. Vissing sogne; areal i alt ca. 213 ha, fredes i overensstemmelse med det foranførte og således som vist på det vedhæftede kort.

I erstatning tilkommer der de i fortegnelsen nævnte ejere i alt kr. 66.700,00 med renter heraf fra kendelsens dato og indtil beløbet kan hæves, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto, der er gældende på den nævnte dato. For lodsejer nr. 3 løber renten fra og fastsættes rentesatsen pr. 1. juli 1970.

Anker S. Rasmussen

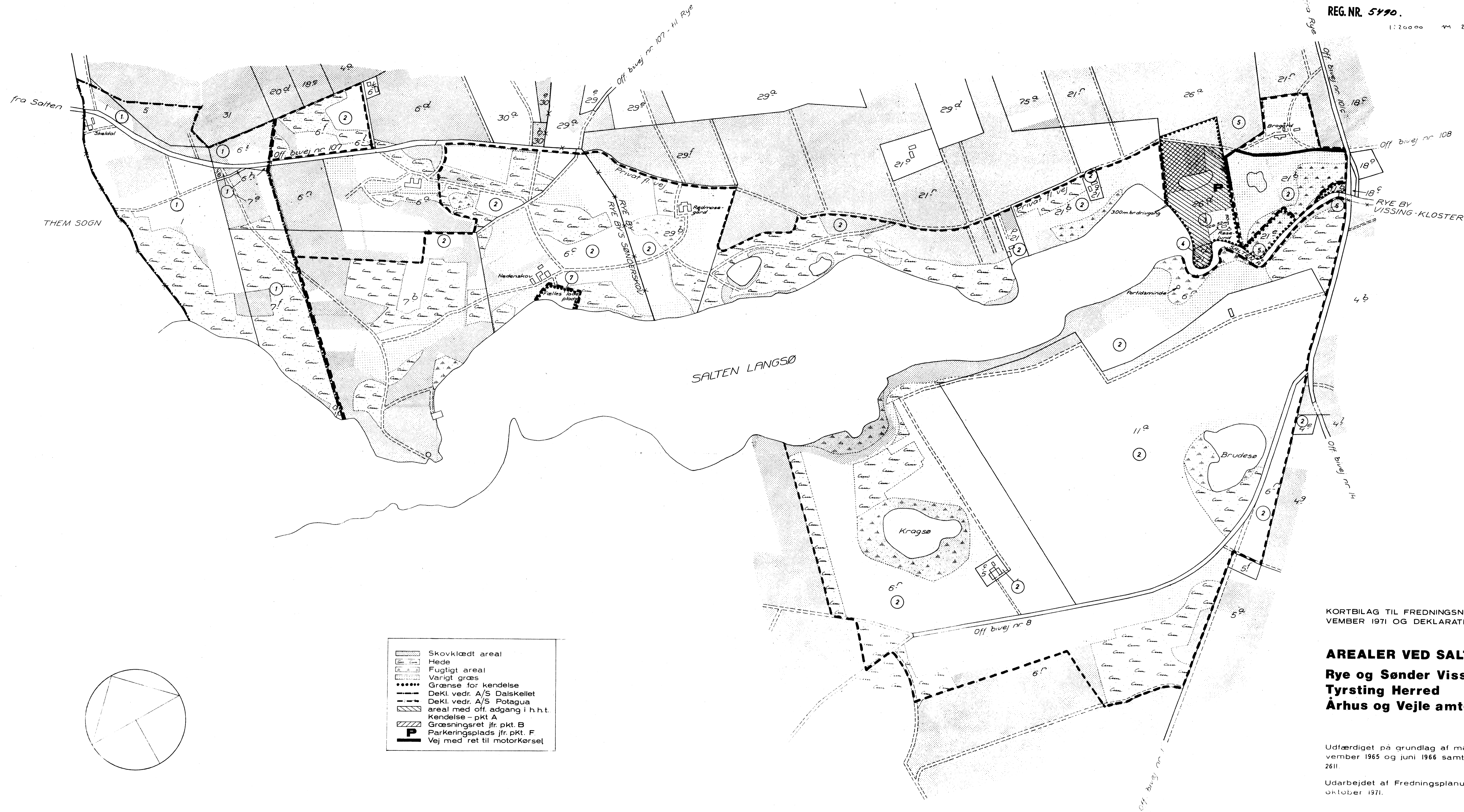

J. Rolskov

Albert Andersen

J. J. Bek.

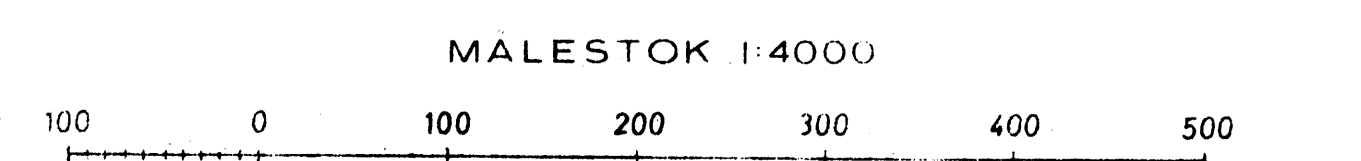
KORT >

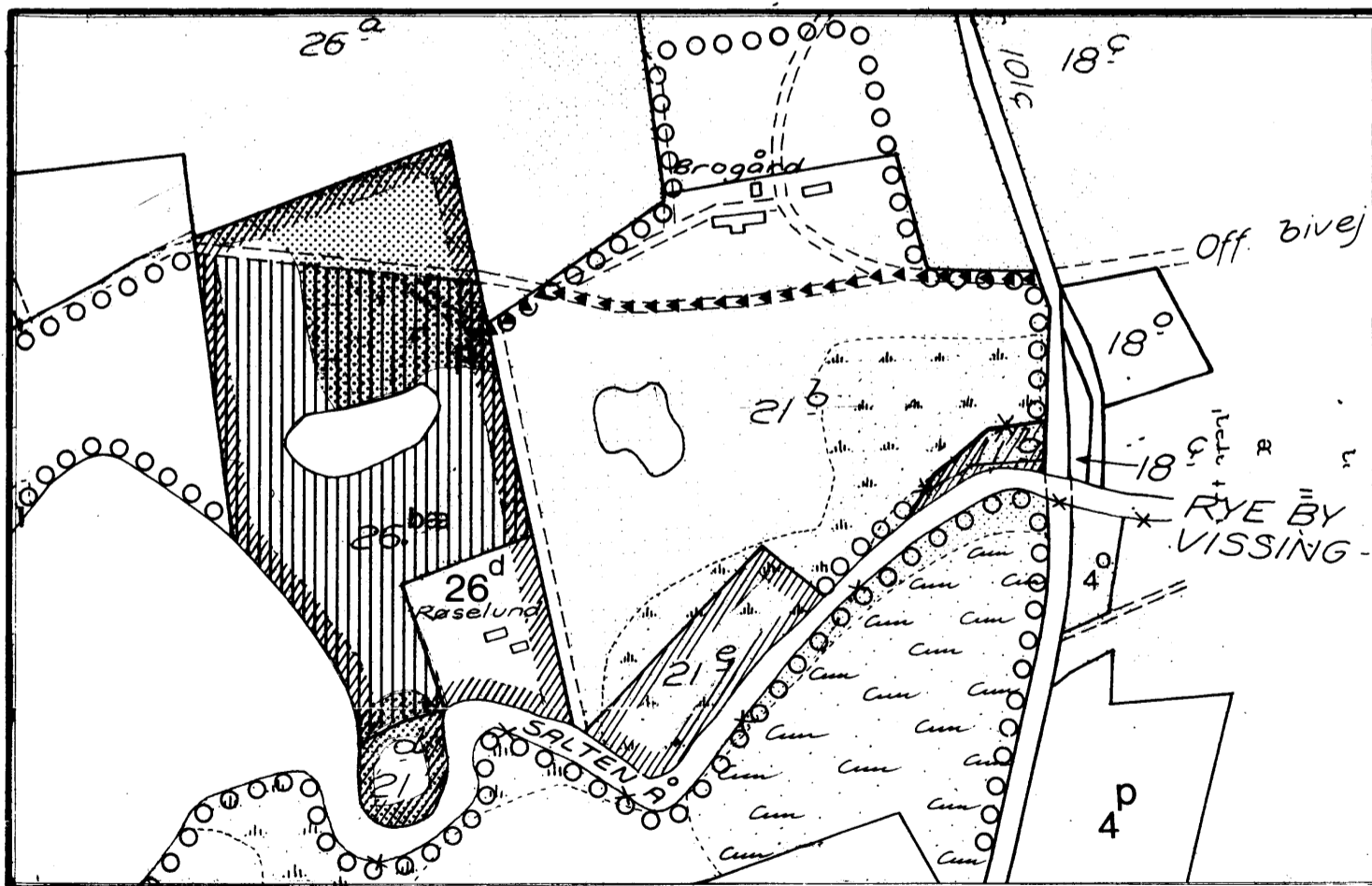
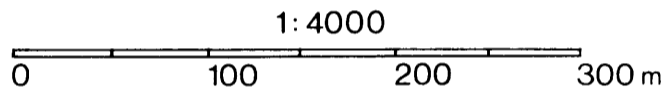
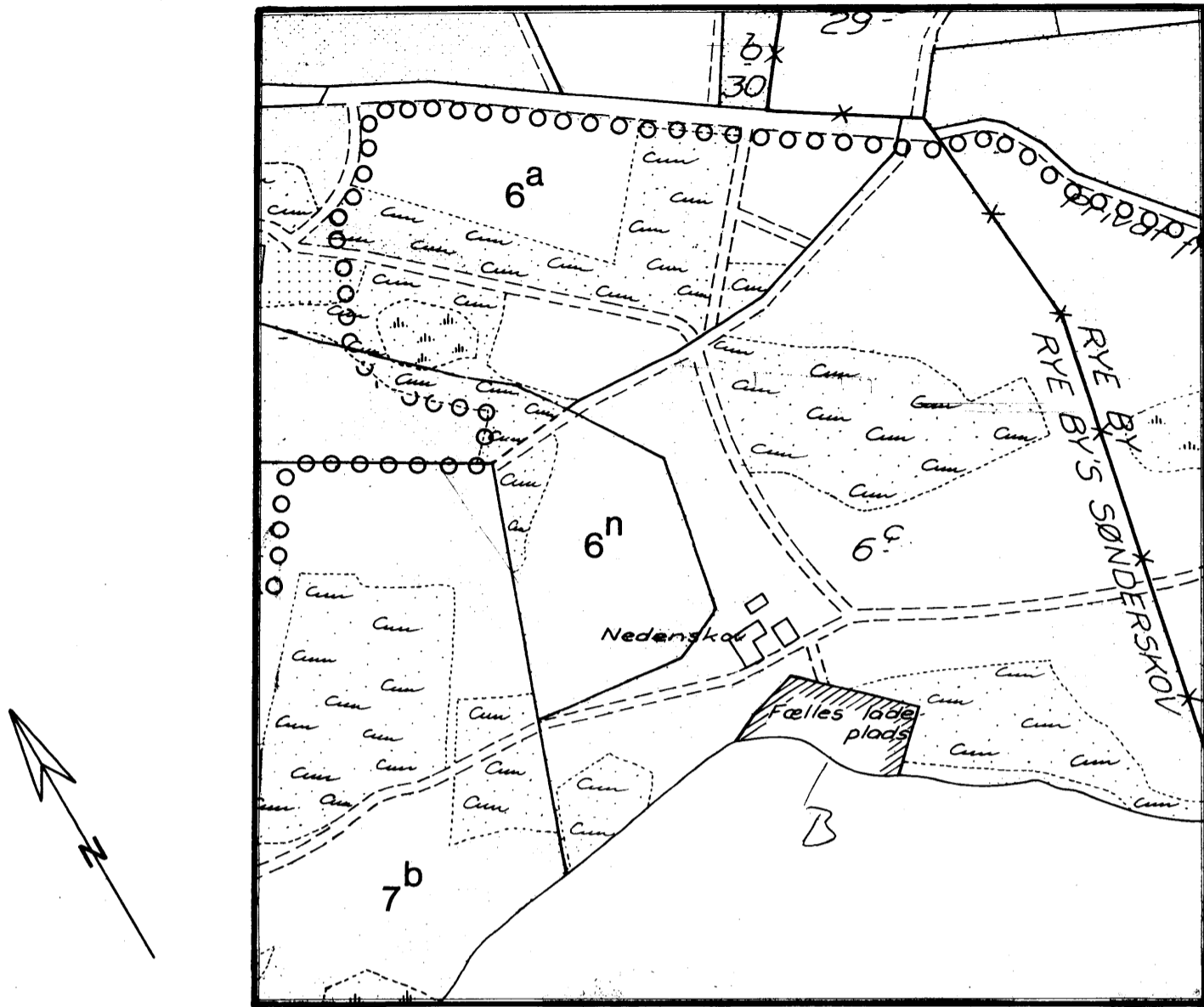

KORTBILAG TIL FREDNINGSNÆVNSKENDELSE AF I. NOVEMBER 1971 OG DEKLARATIONER FOR

**AREALER VED SALTEN LANGSØ
Rye og Sønder Vissing sogne
Tyrsting Herred
Århus og Vejle amter**

Udfærdiget på grundlag af matrikelskort ajourført i november 1965 og juni 1966 samt GI's målebordsblad nr. M 2611.
Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for Århus amt i oktober 1971.

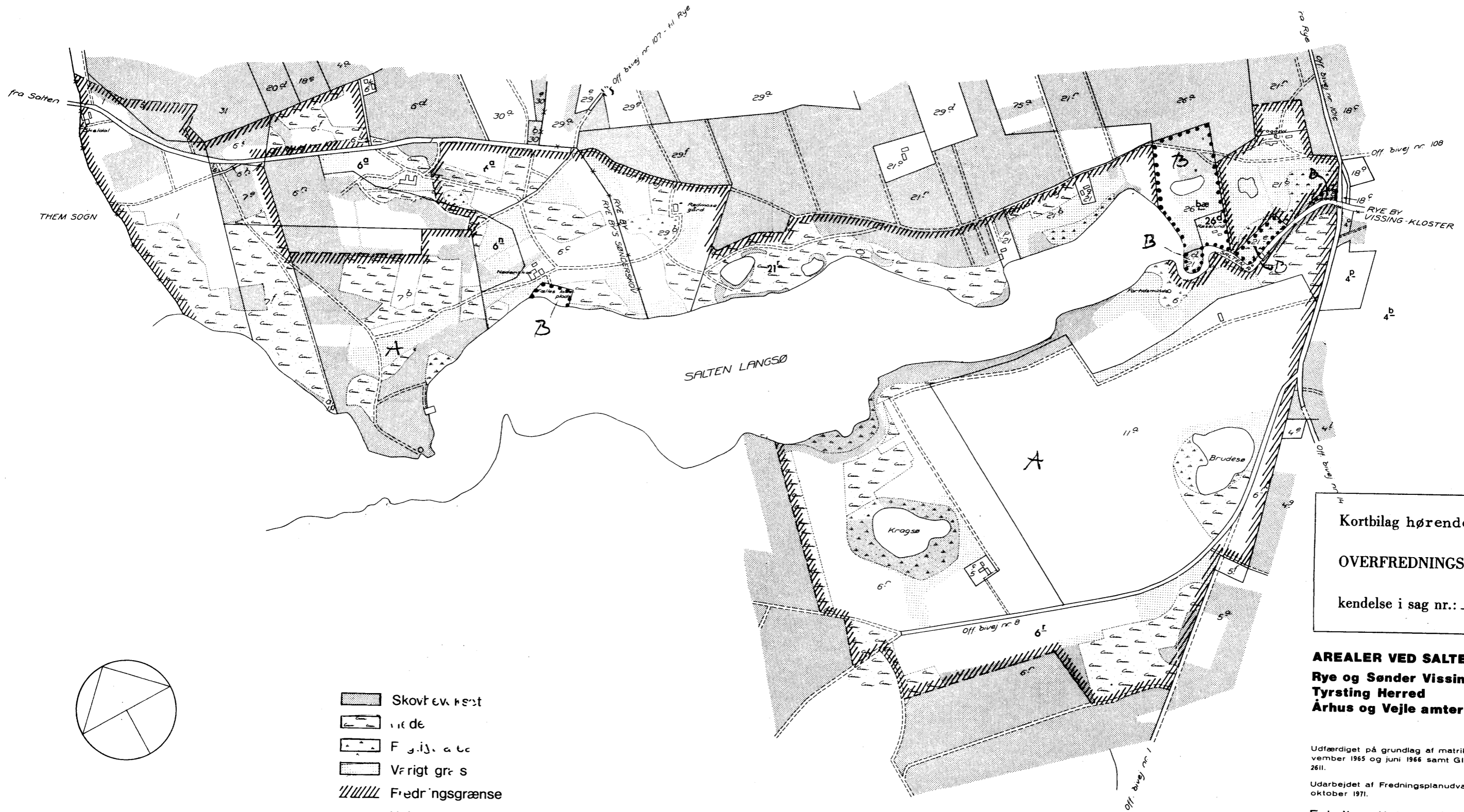

- Fredningsgrænse
- Naboarealer fredet ved Ofn. kendelse i sag nr. 2141/71B
- P** Parkeringsplads jfr. fredn. best. § 6
- Vejadgang
- Opholdsareal
- Skovbevokset areal § 2

Kortbilag hørende til	Udarbejdet
OVERFREDNINGSNÆVNETS	af Fredningsstyrelsen 1981
kendelse i sag nr.: 2141/71B	

A

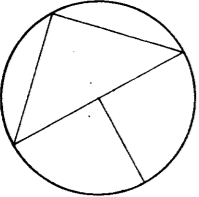
Kortbilag hørende til
OVERFREDNINGSNÆVNETS
 kendelse i sag nr.: 2141/71A

AREALER VED SALTEN LANGSØ
Rye og Sønder Vissing sogne
Tyrsting Herred
Århus og Vejle amter

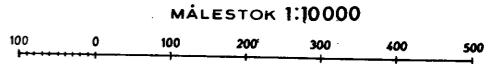
Udfærdiget på grundlag af matrikelskort ajourført i november 1965 og juni 1966 samt GI's målebordsblad nr. M 2611.

Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for Århus amt i oktober 1971.

Enkelte rettelser udarbejdet af Fredningsstyrelsen November 1981

- Skovt. ev. høst
  - Kædet
  - F. g. i. s. a. l. e.
  - V. r. i. g. t. g. r. e. s.
  - F. r. e. d. r. i. n. g. s. g. r. e. n. s. e.
  - N. a. b. o. a. r. e. l. e. r. t. r. e. d. e. t. v. e. d. O. f. n.
- kendelse i sag nr. 2141/71B

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 05490.00

Dispensationer i perioden: 21-06-1985 - 20-04-1999

Talionos A/S
Hegelsvej 29
2920 Charlottenlund

Dato: 21. juni 1985

J. nr.: 2141/71-1/85

Ved en afgørelse af 11. april 1985 har fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds afslået at dispensere til opførelse af et nyt bådhusanlæg på selskabets ejendom matr.nr. 1, Ry Sønderskov, der er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 29. januar 1982 om fredning af arealer ved Salten Langsø.

Selskabet har påklaget fredningsnævnets afgørelse til overfredningsnævnet og har bl.a. henvist til, at de 80 år gamle bådhus på matr.nr. 7 f, Ry Sønderskov, trænger til istandsættelse. Yderligere må den eksisterende bådebro i løbet af et begrænset antal år forventes at ligge helt åben for store bølger. Det anses derfor for ønskeligt at nedlægge det eksisterende anlæg og i stedet opføre et nyt og mindre anlæg på matr.nr. 1, Ry Sønderskov - som ligger i den vestligste udkant af fredningen.

Århus amtskommunes fredningsafdeling har i forbindelse med fredningsnævnets behandling af sagen ikke villet udtale sig imod, at der på visse vilkår gives dispensation til det ønskede nye anlæg. Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod en tilladelse til den ønskede flytning til matr.nr. 1, Ry Sønderskov.

Fredningsnævnet har begrundet sit afslag med, at opførelse af det ønskede nye anlæg vil være landskabelig uheldig og har herved lagt vægt på, at det nuværende anlæg ligger skjult ved Salten Langsø.

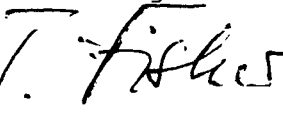
Af sagen fremgår, at det nuværende bådhusanlæg ligger ret tæt ved et andet bådhusanlæg - på matr.nr. 7 b, Ry Sønderskov - og at den ønskede flytning af anlægget fra matr.nr. 7 f, Ry Sønderskov, vil bevirke en spredning af anlæggene ved søen. Yderligere må det antages, at flytning af anlægget vil nødvendiggøre også et nyt vejanlæg.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Der findes ikke at foreligge tilstrækkelig tungtvejende grunde til at ændre den af fredningsnævnet enstemmigt og efter forudgående besigtigelse truffene afgørelse. Fredningsnævnets afgørelse stadfæstes herefter.

I sagens behandling har 8 af overfredningsnævnets medlemmer deltaget. Afgørelsen er truffet enstemmigt.

Med venlig hilsen

J. Fisker
eksp. sekr.

Advokat Torben Gertz
Nørregade 6
Postboks 2206
1018 København K

Dato: 2.12.86

J. nr.: 2141/71-1/86

Ved en afgørelse af 25. september 1986 har fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds tilladt, at der foretages ombygning af et eksisterende hus på matr.nr. 21 p, Ry By, Ry, og at der opføres et udhus med en anden placering end det nuværende udhus. Tilladelsen er meddelt på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fredningsnævnet tilsendte beliggenhedsplan og de iøvrigt meddelte oplysninger. Det er tillige et vilkår, at den eksisterende træbræmme ved søbredden opretholdes. Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af overfredningsnævnets kendelse af 29. januar 1982 om fredning af arealer ved Salten Langsø og søbeskyttelseslinien i medfør af naturfredningslovens § 47 a.

Denne afgørelse har De for ejeren Jens Stephensen, Klampenborg, påklaget til overfredningsnævnet med påstand om, at det fastsatte vilkår om bibeholdelse af træbræmmen ved søbredden slettes. De har bl.a. henvist til, at træbræmmen består af indtil tolv-årige selvsåede bævreaspe, at der fra ejerens side har været gjort en aktiv indsats for at opretholde åbne arealer i overensstemmelse med fredningens formål, og at hverken overfredningsnævnets kendelse eller søbeskyttelseslinien indeholder påbud om opretholdelse af beplantninger.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at fredningsnævnet ved en enstemmig afgø-

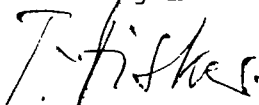
relse truffet efter forudgående besigtigelse har meddelt tilladelse til ombygning af det eksisterende hovedhus og til opførelse af et nyt udhus med ændret placering i overensstemmelse med det forelagte materiale. Det tiltrædes endvidere, at fredningsnævnet har stillet som vilkår, at bebyggelsen sløres i retning mod søen i den form, at den eksisterende beplantning skal opretholdes.

Herefter stadfæstes i det hele fredningsnævnets afgørelse af 25. september 1986.

I sagens behandling har deltaget samtlige 10 medlemmer af overfredningsnævnet. Afgørelsen er enstemmig.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato, jfr. naturfredningslovens § 64 a.

Med venlig hilsen

J. Fisker
eksp.sekr.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET, VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 5490

8000 ÅRHUS C. DEN 3. juni 1987.

SAG NR. 64/1987

Nævnet har d.d. skrevet således til Ry kom-
mune, 8680 Ry:

" I skrivelse af 6. maj 1987 har kommunen for
ejereren af ejendommen matr.nr. 21b Gl. Rye, beliggende
Gl. Saltenvej 2, Gl. Rye, ansøgt om tilladelse til op-
førelse af en garage nordvest for beboelsesbygningen.
Samtidig vil et hønsehus, der er synligt, blive ned-
revet. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets
kendelse af 29. januar 1982 om fredning af arealer ved
Salten Langsø.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i med-
før af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte ken-
delse, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår,
at byggeriet udføres i overensstemmelse med den frem-
sendte tegning med beliggenhedsplan, og at hønsehuset
samtidig fjernes. "

Grainy
Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes
for Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a.
ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt
den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opret-
holdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

16/07-98

Salten Langsø Skovdistrikt
Hvidemosegård
Højkolvej 29
8680 Ry

REG. NR. 5490.00.

**Vedr. j.nr. 61/1998 - opførelse af beboelsesbygning på ejendommen matr.nr. 29 b
Gl. Rye by, Gl. Rye, beliggende Gl.Saltenvej 9, 8680 Ry.**

Salten Langsø Skovdistrikt har i skrivelse af 11. juni 1998 på vegne A/S Højkol søgt om tilladelse til opførelse af en beboelsesbygning med et bebygget areal på ca. 120 m² på ovennævnte ejendom. I forbindelse med den nedenfor nævnte besigtigelse blev ansøgningen udvidet til subsidiært at omfatte tilladelse til ændring/genopbygning af en staldbygning på ejendommen, som ikke tidligere har været anvendt som helårsbolig, således at en sådan fremover kan anvendes til beboelse.

Århus Amt, udvalget for Miljø og Trafik, har ved afgørelse af 22. maj 1998 meddelt tilladelse til opførelse af beboelsesbygning som ansøgt, jf. planlovens § 35. Skov- og Naturstyrelsen har ved afgørelse af 29. juni 1998 meddelt afslag på ansøgningen i medfør af skovlovens bestemmelser.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 29. januar 1982 om fredning af arealer ved Salten Langsø.

Ifølge fredningsbestemmelserne kan Fredningsnævnet alene meddele tilladelse til opførelse af bygninger, som er driftsmæssige nødvendige.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 1. juli 1998.

På mødet redegjorde skovrider Niels Peter Dalsgård Jensen nærmere for det ansøgte. Det er helt afgørende for skovdistriktet, at man kommer tættere på området, som har været plaget af krybskytter. Man har i dag en række bygninger i området, som bl.a. anvendes til udlejning, men for så vidt angår det her omhandlede område er disse ikke tilstrækkelige. Selv om boligen vil skulle udlejes, er der gode muligheder for at pålægge den pågældende lejer en opsynsfunktion. Grunden til at man ikke i sin tid har sikret retten til genopførelse af det nu nedbrændte stuehus er, at holdningen til huse i skoven har ændret sig siden 1970-erne. Endelig følger det af skovlovens § 1, stk. 2, at skovejeren skal varetage landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, og miljøbeskyttende hensyn, hvilke hensyn bl.a. kan varetages ved at bevare de kulturhistorisk interessante huse i skovene.

Århus Amt, Natur og Miljø, redegjorde for de bygninger, som allerede i dag er i området.

Ry Kommune anførte, at der ikke bør meddeles tilladelse til det ansøgte. Det er kommunens opfattelse, at der ikke bør bygges på et sted som det pågældende, og at der er risiko for, at en tilladelse vil kunne danne præcedens i forbindelse med andre sager. Der er ikke fremført argumenter for, at en bygning skulle placeres netop her i det fredede område. Den subsidiære ansøgning om opførelse af den gamle bebyggelse bør sidestilles med nybyggeri.

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomité tilsluttede sig i det hele det af Ry Kommune anførte.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningskendelsen af 29. januar 1982 indeholder ikke særbestemmelser vedrørende eventuel genopførelse af Rødmosgård, som nedbrændte i 1976.

Når endvidere henses til at der i forvejen findes et større antal beboelsesbygninger på skovejendommen, som i det væsentlige er udlejet, finder Fredningsnævnet ikke, at den ansøgte beboelsesbygning konkret kan anses for driftsmæssig nødvendig, hvorfor Fredningsnævnet ikke finder at kunne meddele tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til opførelse af den ansøgte beboelsesbygning.

Staldbygningen på ejendommen har aldrig været anvendt til beboelse. Herefter, og når henses til denne bebyggelses stand, bør den subsidiære ansøgning om ændring af den eksisterende bebyggelse, efter Fredningsnævnets opfattelse sidestilles med nybyggeri, hvorfor der af den grund heller ikke kan meddeles tilladelse til ansøgningen herom.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Miljø og Trafik, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-21-2-737-09-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye,
8680 Ry

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Frede Johannesen, Emborgvej 45, 8660 Skanderborg

Ry Kommune, Knudsvej 34, 8680 Ry

Foldagers Tegnestue, Ny Kirkevej 10, 8680 Ry

Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, under henvisning til skrivelse af
8. juli 1998, (j.nr. 97-121/700-0006) og vedlagt udskrift af forhandlingsprotokollen af 1. juli
1998.

20 APR. 1999

REG. NR. 5490.00.

J.nr.: 97-31/700-0129

97-51/SL-0005

KPA

Afgørelse

i sagen om opførelse af en beboelsesbygning ved Gl. Rye, Ry Kommune.

Århus Amt har den 22. maj 1998 meddelt Salten Langsø Skovdistrikt tilladelse efter planlovens § 35 til at opføre en ny beboelsesbygning på matr. nr. 29b, Gl. Rye, beliggende Gl. Saltenvej 9, Gl. Rye, 8680 Rye. Danmarks Naturfredningsforening og Ry Kommune har påklaget tilladelsen til Naturklagenævnet.

Silkeborg Statsskovdistrikt har den 29. juni 1998 meddelt afslag efter skovlovens § 10, jf. § 12, til det ansøgte, og Fredningsnævnet for Århus amt har den 16. juli 1998 meddelt afslag efter naturbeskyttelseslovens § 50 på at meddele dispensation fra fredningen af arealer ved Salten Langsø. Salten Langsø Skovdistrikt har påklaget disse afgørelser til Naturklagenævnet.

Sagsfremstilling

Salten Langsø Skovdistrikt har ansøgt om tilladelse til at opføre et stuehus på ca. 120 m² ved siden af en gammel stald- og redskabsbygning på ca. 75 m², som ikke er i brug. Ejendommen har et areal på ca. 3.500 m². Huset skal opføres som erstatning for et tidligere stuehus ved navn Rødmosegård, som nedbrændte i 1976. Ejendommen ligger i den vestlige ende af Gl. Saltenvej, hvor der er 4 andre huse. Ejendommen ligger inden for et område, der i regionplanen er udpeget som et område af særlig landskabelig interesse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 29. januar 1982 om fredning af arealer ved Salten Langsø. Fredningskendelsen indeholder bl.a. følgende bestemmelse: "Der må ikke inden for fredningsområdet opføres bebyggelser; dog skal opførelse af nødvendige, nye driftsbygninger samt foretagelse af om- og tilbygninger være tilladt under fredningsnævnets censur med hensyn til placering og ydre fremtræden."

Amtet har foretaget en foreløbig vurdering, hvorefter der af planlægningsmæssige grunde ikke umiddelbart kunne gives tilladelse til det an-

1996-1211/12-0050

søgte. Salten Langsø Skovdistrikt opretholdt ansøgningen og gjorde amtet opmærksom på, at huset ligger centralt i forbindelse med distriktets opsyn med ulovlig færdsel og indbrud i husene på Gl. Saltenvej samt med krybskytteri i området. Distriktet har længe haft et ønske om at genopføre Rødmosegård, da der er knyttet en del kulturhistorie til de gamle huse/ejendomme, som tilsammen udgør Højkol Skov. En genopførelse vil efter distriktets opfattelse ikke komme i konflikt med landskabsfredningen, da huset kun vil kunne ses fra Gl. Saltenvej og ikke fra Hjarsbækvej eller fra Salten Langsø.

Amtet har herefter meddelt tilladelse og lagt vægt på, at der tidligere har været et beboelseshus på ejendommen, at bygningen ikke vil virke landskabelig uheldig, at opførelse af en ny bygning vil kunne have en præventiv virkning på krybskytteri i området, og at der knytter sig en kulturhistorie til områdets gamle huse/ejendomme, som tilsammen udgør Højkol Skov.

Statsskovdistriktet har afslået at meddele tilladelse efter skovlovens § 12 under henvisning til, at der er tale om et fredskovspligtigt areal, og at der på sådanne arealer i henhold til skovlovens § 10 skal være skov og ikke bygninger, med mindre de er nødvendige for skovdriften. En eventuel udnyttelse af en byggeret under henvisning til branden i 1976 skulle have været udnyttet inden for en kortere årrække efter branden. Henvisningen til branden kan derfor ikke anses for at kunne begrunde en tilladelse til at fravige skovlovens § 10.

Da bygningen ifølge det oplyste fra Salten Langsø Skovdistrikt skal anvendes som udgangspunkt for opsyn med de nærliggende sommerhuse og ulovlig færdsel på Gl. Saltenvej, er det statsskovdistriktets vurdering, at beboelsesbygningen i den konkrete sag ikke kan anses for driftsmæssig nødvendig efter skovlovens § 10. Der er i forvejen et stort antal beboelsesbygninger på skovejendommen, der ikke benyttes af skovens ejer eller af beskæftigede i skoven. Heller ikke de anførte kulturhistoriske interesser kan efter skovloven tillægges væsentlig betydning, og statsskovdistriktet mener derfor ikke, at der er særlige grunde til at fravige skovlovens § 10.

Fredningsnævnet har begrundet afslaget på at meddele dispensation fra fredningen med, at fredningskendelsen fra 1982 ikke indeholder særbestemmelser om en eventuel genopførelse af Rødmosegård. Da der i forvejen findes et større antal beboelsesbygninger på skovejendommen, som i det væsentlige er udlejet, finder fredningsnævnet ikke, at den ansøgte beboelsesbygning kan anses for driftsmæssig nødvendig.

Fredningsnævnet har også afslået at meddele dispensation til en subsidiær ansøgning om at indrette staldbygningen til beboelse, da bygningen er i en sådan stand, at en ændring til beboelse må sidestilles med nybyggeri.

Klagerne

Danmarks Naturfredningsforening har i klagen over landzonetilladelsen anført, at det gamle beboelseshus nedbrændte i 1976, før fredningen blev gennemført. I Overfredningsnævnets kendelse er der ingen bemærkninger om en eventuel genopførelse af beboelsesbygningen. Ejendommen ligger inden for det større nationale naturområde "Det Midtjyske Søhøjland". Desuden er området højt klassificeret i regionplanen.

Ry kommune har som begrundelse for klagen anført, at afgørelsen ikke er i overensstemmelse med planlovens intentioner om at hindre spredt bebyggelse i det åbne land, at den strider mod fredningskendelsen, at det ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt med bebyggelse på den pågældende ejendom, da der kan holdes opsyn med krybskytter fra de eksisterende boliger i området, og at en tilladelse vil kunne danne præcedens. En eventuel ombygning af den eksisterende stald- og redskabsbygning til beboelse vil kommunen heller ikke kunne anbefale.

Salten Langsø Skovdistrikt har i klagen over statsskovdistriktets afslag anført, at det fredskovspligtige areal, hvorpå beboelsebygningen ønskes opført, ikke er skovbevokset, men er resterne af haven omkring den tidligere bygning Rødmosegård. Arealet ligger i et større ubevokset område, som sammen med andre ubevoksede arealer udgør ca. 40% af skovejendommen. Ejendommens bevoksede areal berøres således ikke af ansøgningen. Med hensyn til statsskovdistriktets begrundelse om, at beboelsebygningen ikke kan anses for driftsmæssig nødvendig, finder Salten Langsø Skovdistrikt, at opsyn med ulovlig færdsel og krybskytter er en del af driften af et privat skovdistrikt, og at opførelse af en beboelsesbygning ved en indfaldsvej til et skovområde, kan anses som driftsmæssig nødvendig, når de fremtidige beboere af huset vil få pålagt en tilsynsfunktion. Stuehuset ønskes først genopført nu, lang tid efter at det brændte, fordi holdningen i skovbruget i 1970'erne var, at huse i skoven var en økonomisk belastning. Salten Langsø Skovdistrikt mener endvidere, at der skulle have været lagt større vægt på formålsbestemmelsen i skovlovens § 1, stk. 2, om at også kulturhistoriske interesser skal sikres varetaget ved lovens administration.

Statsskovdistriktet har til klagen bemærket, at distriktet er klar over, at ca. 40% af det fredskovspligtige areal er ubevokset, og at arealet,

som huset ønskes opført på, ikke er skovbevokset. Statsskovdistriktet finder, at denne vekslen mellem skovbevoksede arealer og åbne arealer i dette område er meget værdifuld, jf. fredningsbestemmelserne for området. At dele af et fredskovspligtigt areal er uden skovbevoksning er ikke i strid med skovlovens bestemmelser om anvendelsen af fredskovspligtige arealer til god og flersidig skovdrift, idet dette skal ske ud fra en helhedsbetragtning, som også inkluderer landskabelige og naturhistoriske hensyn.

Det fremgår af skovlovens § 10, at der på fredskovspligtige arealer ikke må opføres bygninger, medmindre det er nødvendigt for skovdriften. I lovbemærkningerne er det præciseret, at "For at være driftsmæssig nødvendig skal bygninger, veje m.v. tjene skovdriften og ikke fx jagt eller landbrugsmæssige forhold." Distriktet har derfor vurderet, at opsynsfunktionen over for ulovlig færdsel og krybskytteri ikke kan anses for at være nødvendig for skovdriften. Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at der normalt skal være tale om et bevokset areal på mindst 100 ha, før et beboelseshus kan anses for nødvendigt. På skovejendommen, der er på 1.067 ha, hvoraf ca. 40% er ubevokset, er der 24 beboelseshuse, svarende til mindre end 50 ha pr. beboelse. På den baggrund finder statsskovdistriktet, at de tilsynsopgaver, som Salten Langsø Skovdistrikt har anført, vil kunne løses, uden at det er nødvendigt at opføre den ansøgte bolig.

I klagen over fredningsnævnets afslag har Salten Langsø Skovdistrikt anført, at siden fredningskendelsen blev afsagt i 1982, er der sket en ændret holdning til bevaringsværdige bygninger fra nyere tid. Fredningskendelsen tog heller ikke højde for staldbygningens fremtid. Der blev ikke rejst krav om nedrivning. Eksistensen af bygningen havde tilsyneladende ingen betydning i relation til fredningen. Hvis der ikke kan gives tilladelse til opførelse af et nyt stuehus, bør fredningskendelsen ikke være til hinder for en ombygning af staldbygningen.

Afgørelse

I sagens afgørelse har deltaget 12 af Naturklagenævnets 13 medlemmer (Lars Busck, Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, J. J. Bolvig, Aage Brusgaard, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Niels J. Langkilde, Hans Christian Schmidt, Poul Søgaard, Svend Taanquist).

Planlovens § 35, stk. 1, bestemmer, at udstykning, ny bebyggelse og ændring i anvendelsen af bestående bygninger i landzone forudsætter tilladelse fra landzonomyndigheden. Den konkrete afgørelse skal træffes på

grundlag af de landskabelige og planlægningsmæssige hensyn, der ifølge lovens formål skal varetages ved administrationen af landzonebestemmelserne. I vurderingen indgår overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager.

Det følger af planlovens formål, at der som hovedregel ikke bør gives tilladelse til opførelse af enligt beliggende helårshuse i det åbne land. Der bør herefter ikke i almindelighed i det åbne land gives tilladelse til byggeri, som er uden forbindelse med jordbrugserhvervene, med mindre planlægningen åbner mulighed herfor.

Efter skovlovens § 10 må der ikke på fredskovspligtige arealer opføres bygninger, etableres anlæg eller gennemføres terrænændringer, med mindre det er nødvendigt for skovdriften.

Efter skovlovens § 12 kan skovlovsmyndigheden, når særlige grunde taler for det tillade, at bestemmelsen i § 10 fraviges. Der har i den hidtidige administration været ført en meget restriktiv praksis med hensyn til at tillade byggeri på fredskovspligtige arealer. Den konkrete afgørelse skal træffes på grundlag af de landskabelige, naturhistoriske og kulturelle hensyn samt de rekreative værdier i skoven. I vurderingen indgår overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra bestemmelserne i en fredning, såfremt det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Hovedformålet med fredningen er at bevare landskabet omkring Salten Langsø. Til sikring af dette er der fastsat et forbud mod opførelse af nye bygninger bortset fra nødvendige nye driftsbygninger.

Et flertal på 8 af Naturklagenævnets medlemmer finder, at da der er gået 22 år, siden huset brændte, må ansøgningen om tilladelse til at opføre et stuehus betragtes som en ansøgning om nyopførelse af huset. Flertallet finder ikke, at der i denne sag er fremført sådanne særlige omstændigheder, at der bør meddeles tilladelse efter planloven til at opføre en beboelsesbygning på et fredskovspligtigt og fredet areal i landzone. Der er lagt vægt på, at det ansøgte ikke er i overensstemmelse med planlægningen og de landskabelige rekreative hensyn.

En opførelse af det ansøgte beboelseshus strider efter flertallets opfattelse også mod de hensyn der skal varetages efter skovloven. Det kan ikke anses for et driftsmæssigt hensyn efter skovloven at holde opsyn med krybskytter eller tyverier i de nærliggende huse. Af lovbemærknin-

gerne til skovlovens § 1, stk. 2, om varetagelsen af kulturhistoriske hensyn ved lovens administration fremgår, at de kulturhistoriske hensyn er knyttet til bevaring af fortidsminder i skovene samt enkelttræer eller bevoksninger af særlig interesse.

Flertallet finder heller ikke, at der bør meddeles dispensation fra fredningen til opførelse af den ansøgte beboelsesbygning, da den ikke kan anses for en nødvendig driftsbygning, som fredningskendelsen giver mulighed for at opføre uden tilladelse (men under fredningsnævnets censur af placering og ydre fremtræden). Endvidere bør fredningsnævnets afslag på at meddele dispensation til ændring af staldbygningen til beboelse også stadfæstes.

Et mindretal på 3 af nævnets medlemmer (Ole Pilgaard Andersen, Aage Brusgaard og Hans Christian Schmidt) finder, at amtets tilladelse efter planloven til at genopføre det ansøgte hus bør stadfæstes, og at afslagene efter naturbeskyttelsesloven og skovloven bør ændres til dispensationer. Et andet mindretal (Bent Hindrup Andersen) stemte ligeledes for at stadfæste amtets tilladelse, men samtidig for at stadfæste afslaget på en fredningsdispensation og skovdistriktets afslag.

På Naturklagenævnets vegne

Karen Paabøl

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 05490.00

Dispensationer i perioden: 19-11-2007

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

21 NOV. 2007

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Foldagers Tegnestue Aps
Ny Kirkevej 10
8680 Ry

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 19. november 2007.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2007.91 ansøgning om tilladelse til opførelse af ny bolig samt carport til erstatning for eksisterende bolig og udhuse på matr. nr. 21 e Gl. Rye By, Gl. Rye, beliggende Gl. Saltenvej 5, 8680 Ry.

Skanderborg Kommune, Teknik og Miljø, har den 28. juni 2007 fremsendt ansøgning samt sin foreløbige vurdering om opførelse af en ny bolig med et bebygget areal på ca. 94 m² og et bruttoetageareal på ca. 163 m² til erstatning for en eksisterende ældre bolig.

Den 23. juli 2007 har kommunen fremsendt supplerende tegningsmateriale vedr. opførelse af et udhus på ca. 48 m² til erstatning for to udhuse og en carport på i alt ca. 91 m².

Den 5. oktober har kommunen fremsendt vurdering af ansøgningen i relation til fredningsbestemmelserne.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. januar 1982 om fredningen af arealer ved Salten Langsø.

Det fremgår af kendelsens § 1, at:

- Der må ikke inden for fredningsområdet opføres bebyggelser; dog skal opførelse af nødvendige driftsbygninger samt foretagelse af om- og tilbygninger være tilladt under fredningsnævnets censur med hensyn til placering og ydre fremtræden.

Ejendommen er besigtiget af kommunen den 27. september 2007, og afdelingen har følgende bemærkninger til tilstanden/bevaringsværdien af den eksisterende bolig:

Boligen, der er opført tilbage i 1897 har et bebygget areal på ca. 94 m², og den har ifølge BBR-registret et bruttoetageareal på 101 m².

Det fremgår af det fremsendte tegningsmateriale, at den ønskede bolig bliver ca. 1,4 m bredere og dermed knapt 1 m højere og 2 meter kortere end den nuværende længebolig. Til udvendige facader og tagbelægning anvendes samme materiale som på den eksisterende bolig dvs. stråtag og med blank mur i røde sten.

B25-121-00224

/

I forhold til den eksisterende bolig, ønskes den nye bolig opført med sadeltag uden ¾ valm, med 3 kviste og med skorstenen placeret i østgavlen.

Ændringen vil medføre en væsentlig ændring fra det nuværende beskedne egns- og tidstypiske længehus til et mere "parcelhusagtigt" hus i samme materialer.

Skanderborg Kommune, Teknik og Miljø, Planlægningsafdelingen, har i den foreløbige vurdering i forbindelse med behandling af ansøgningen i relation til naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinien) og § 17 (skovbyggelinie) anført, at boligen opføres med ca. samme placering og med samme materialer som den eksisterende bolig, jf. ovenfor.

Den større facadebredde på den nye bolig i forhold til den eksisterende bolig medfører, at den nye bolig bliver højere. Det vurderes dog, at boligen på grund af den eksisterende beplantning ikke vil blive mere synlig fra søen end den nuværende. Afdelingen finder, at karakteren af husets udformning og materialevalg er tilpasset det omgivende landskab.

Tegningsmateriale vedr. udhuset er fremsendt med det supplerende materiale den 23. juli 2007. Udhuset opføres i træ og med listedækket mørkt tagpap på et sadeltag. Det er kommunens opfattelse af ydervæggene på udhuset også bør fremstå i sorte farver.

De eksisterende udhuse er efter kommunens vurdering indpasset godt i landskabet og til den eksisterende bolig med sorte facader og ensidig taghældning.

I forhold til de to udhuse og den eksisterende carport, sker der ved opførelse af et nyt udhus til erstatning for de nuværende bygninger, en reducere af antallet af mindre bygninger på ejendommen.

Foldager har den 22. oktober telefonisk præciseret, at det nye hus svarer til størrelse af eksisterende hus, og at der ikke opføres ny carport. Eksisterende carport og to udhuse nedrives og erstattes af et udhus på 48 m².

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Det ønskede hus vil so anført af kommunen have en væsentlig anden karakter end det eksisterende hus.

Nævnet kan imidlertid tiltræde, at det nu foreliggende projekt er fint tilpasset omgivelserne, og nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1 tilladelse til udførelse af projektet i overensstemmelse med de foreliggende tegninger, dateret 15.02.07 (bolig) og 12.07.07 (udhus), på betingelse af, at ydervægge på udhus fremstår i sorte farver.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi af denne afgørelse er tilsendt:

Merete og Svend Jørgensen, Christiansvej 38, 2920 Charlottenlund

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Flemming Pedersen, Rosenvænget 86, 8362 Hørning

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandouest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. december 2015

FN-MJØ 2015.124: Genopførelse af bådhus

Fredningsnævnet har den 19. november 2015 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om tilladelse til at genopføre et bådhus på matr.nr. 7f Ry Sønderskov, Gl. Rye, Hjarsbækvej 37, 8680 Ry.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 29. januar 1982 om fredning af arealer ved Salten Langsø Øst, der er en tilstandsfredning med bestemmelser om, at der som udgangspunkt ikke må opføres bebyggelser.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter genopførelse af et nedbrændt bådhus på ca. 11, 2 m². Det nedbrændte i maj 2014 og ønskes genopført med samme placering og størrelse som det nedbrændte bådhus. Det opføres med ydervægge af træ malet sort samt tagkonstruktion med sorte tagplader. Vinduer og glaspartier skjules bag skodder i samme materiale som ydervæggene. Der er et andet bådhus mod øst i samme materialer som dette bådhus. Det nedbrændte bådhus er fra før fredningen.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at ejendommen ligger i Natura 2000-område nr. 52, der består af habitatområde H48 og fuglebeskyttelsesområderne F35 (Mossø) og F33 (Salten Langsø). Genopførelse af bådhuset vil ikke indebære en forstyrrelse af nærområdet eller beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for eventuelle bilag IV arter i området.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 11. november 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, ansøgeren ved Niels Peter Dalsgaard Jensen og Johan Christensen, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Tina Fleischer og Olaf Møller.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Salten Langsø Øst er en tilstandsfredning med bestemmelser om, at der som udgangspunkt ikke må opføres bebyggelser. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Da bådhuset opføres i mørke materialer på samme sokkel og med samme dimensioner som det nedbrændte bådhus, meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Flemming Pedersen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Skanderborg Kommune, sagsnr. 14/39431,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, Skanderborg,
11. Kulturstyrelsen,
12. Region Midtjylland,
13. Niels Peter Dalsgaard Jensen, Salten Langsø Skovadministration A/S,
14. A/S SKJELDAL.